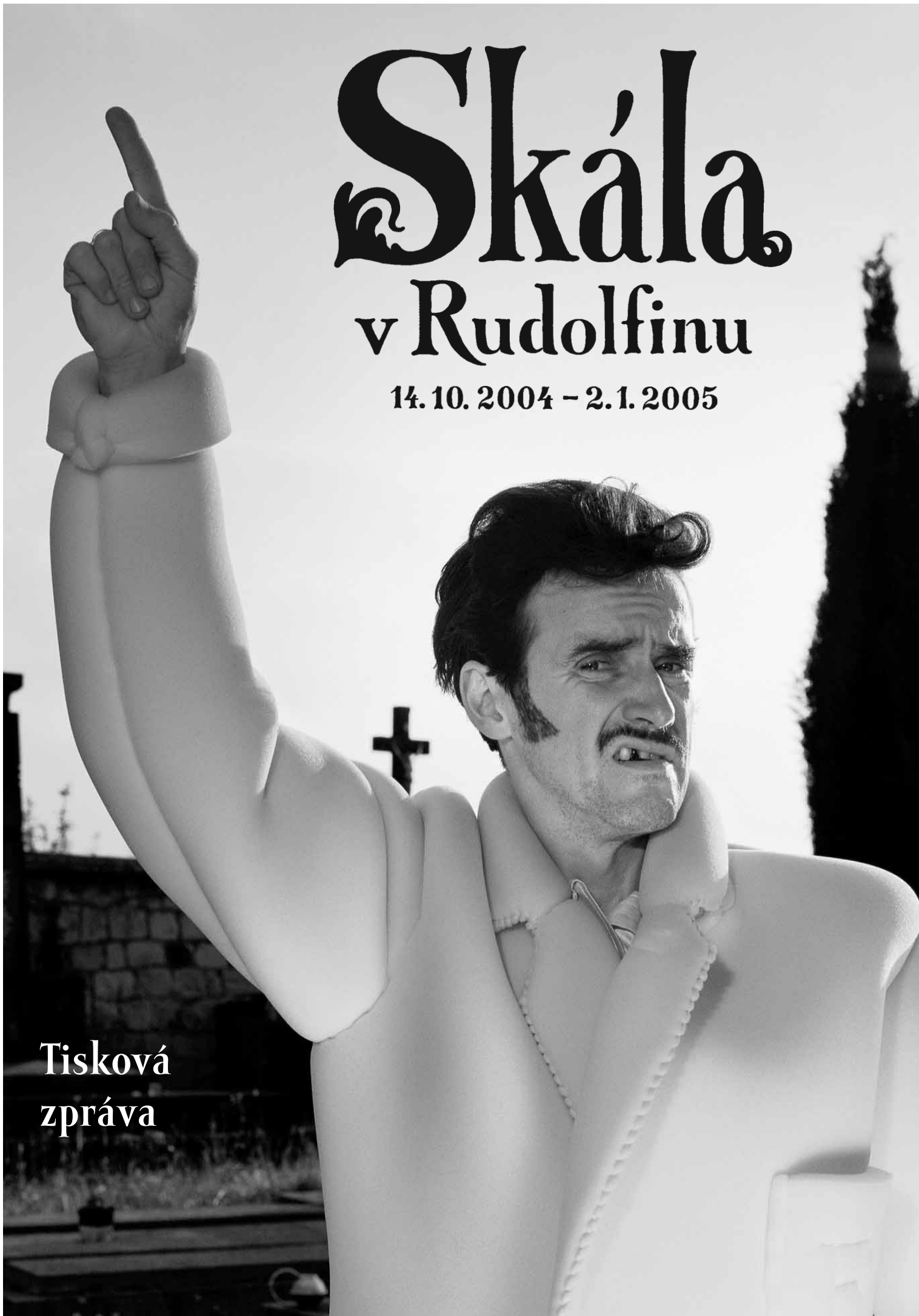

Skála v Rudolfinu

14. 10. 2004 – 2. 1. 2005

Tisková
zpráva

Skála v Rudolfinu

KONCEPCE VÝSTAVY: František Skála, Petr Nedoma

KURÁTOR: Petr Nedoma

KONCEPCE A ORGANIZACE DOPROVODNÝCH PROGRAMŮ:

Josef Vomáčka

KONCEPCE A ORGANIZACE EDUKATIVNÍCH PROGRAMŮ:

Marian Pliska

PRODUKCE VÝSTAVY: Karel Matoušek

ORGANIZACE A EKONOMIKA: Radka Kareisová

TISK A PROPAGACE: Zuzana Fořtová, Michaela Kopišřov

DESIGN: Studio Najbrt

Nakladatelství ARBOR VITAE vydává souběžně s výstavou monografii Frantiřka Skály, mapujci celou ři jeho tvrch aktivit.

V nakladatelství KANT vychází pod názvem řrk kniha fotografických projektů Frantiřka Skály.

MEDILN PARTNEŘI

Lidov noviny, Reflex, art & antiques, Umělec,

Radio 1, Classic FM, euroAWK

Frantiřek Skála (1956), zakládající člen tajn organizace

B.K.S. a Komtur řádu Zelen Beruřky, patří v českm vtvornm umění posledních dvaceti let k nejoriginlnjřm tvrcm, kteří podstatnm způsobem vykročili ze zaběhnutých kliře běžn vtvorn produkce. Jako člen skupiny Tvrdohlaví na sebe vrazn upozornil jíž v druhé polovině osmdesátých let instalacemi a objekty, jejichž poetika kořenila v oblasti nonsensu, fikce, důrazného znevařovn kontextů a pedevřm výhradním uřvnm „neuměleckých“ materiálů a postupů. Frantiřek Skála je dstojnm pokračovatelem osamělých břc umění dvacátého století.

Je umělcem, kter dokáže nalézat téměř kdekoliv a v čemkoliv adekvtn prostředky pro vyjdřen svého v zásadě poetického a romantického pohledu na svět s lehkm odstupem, vrazn okořennho kouzelnou ironií i sebeironi. Hlavním tématem jeho tvorby je imaginace a kreativita směřující k poesii a radosti nalézat neobvykl spojky a vazby, startovat asocian řetězce a teskut metafory z prvků nacházejících se mnohdy za hranici jakéhokoliv pojmenovatelnho významu. Výstava (ale i doprovodn programy), kterou připravil v Galerii Rudolfinum, není zalořena na retrospektivě jíž hotových del ve formě určitého přehledu, ale na volnm rozehrání poskytnutého prostoru, na mořnosti uplatnit tvořivost v podob reakce na architektonicky a prostorov mimořdn nron galerijn prostory. Je tedy jedinečnou a neopakovatelnou kreací na génia loci budovy Rudolfinu a zároveň pokusem objevit jeho hranice a nov mořnosti. Jinými slovy, autor pouřil Galerii Rudolfinum jako krabici, kterou naplnil nalezenými, pretvořenmi i vytvořenými předměty mnohdy nejasného původu, avřak nadanými energií prnejmřm posunout, ne-li rovnou vykolejit nař obligtn představu o světě a dt nm tak zprávu o mořnostech nař mysli odpoutat se od obyčejného světa vřednosti a pohybovat se s lehkostí v kouzelných sférách nadoblan krasy i absurdity.

FRANTIŠEK SKÁLA

narozen 7. 2. 1956 v Praze

Studia: **Střední uměleckoprůmyslová škola v Praze** (řezbářství)
1971–1975

Vysoká škola uměleckoprůmyslová (filmová a televizní grafika)
1976–1982

Za svůj absolventský film *Oči* obdržel ceny na domácích a zahraničních filmových festivalech (České Budějovice, Varna, Stuttgart), v letech 1995–1997 pak pracoval na celovečerním animovaném filmu podle vlastního kresleného seriálu *Velké putování Vlase a Brady*, který se v závěru nerealizoval.

Jako ilustrátor především dětské literatury získal význačná ocenění (Nejkrásnější kniha roku 1984 a 1989 od Ministerstva kultury, výroční cena nakladatelství Albatros za léta 1988, 1994 a 2004, Certificate of Honour for Illustration IBBY v letech 1989 a 2004), v roce 1995 reprezentoval svými ilustracemi Českou republiku na knižním veletrhu ve Frankfurtu.

Od počátku osmdesátých let se začal plně věnovat sochařství, byl v letech 1987–1991 zakládajícím členem skupiny *Tvrdohlaví*. Od roku 1974 je skutečným členem tajné organizace *B.K.S.* (=Bude konec světa), komturem Řádu Zelené Berušky od roku 1985.

V roce 1990 obdržel čestnou cenu a v následujícím roce hlavní Cenu Jindřicha Chaloupeckého. S cenou souvisel tříměsíční pobyt v *Headlands Center for the Arts* v San Francisku v USA.

V roce 1993 byl vybrán, aby reprezentoval Českou republiku na 45. bienále v Benátkách. V českém pavilonu pak vystavil kresby z pěší pouti do Itálie, dlouhé 850 kilometrů, spolu s křehkými objekty z nalezených předmětů. Nakladatelství *Pakesch* a *Schlebrugge* ve Vídni vydalo jeho dva ilustrované deníky, které vystavil v roce 1996 v galerii *Portikus* ve Frankfurtu nad Mohanem.

Jako hostující umělec pobýval v letech 1992, 1994 a 1996 na universitách v Austrálii a USA (*University of Western Sydney*, *College of Fine Arts*, *Sydney*, *University of Technology* a *Institute of Modern Art* v *Brisbane*, *Columbia University* v *New Yorku* a *Ohio University* v *Athens* v USA).

Od roku 1992 pracoval na řešení interiérů divadelních prostor *Paláce Akropolis* v Praze a posléze i na exteriéru paláce; fasáda podle jeho návrhu byla realizována 2004.

Hraje a zpívá v Malém tanečním orchestru *Universal Praha* a skupině *Finský barock*, je členem divadla *Sklep* a vokálního tria *Tros Sketos*.

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY – VÝBĚR

- 1986 Ústav makromolekulární chemie, Praha
- 1987 Galerie divadla Semafor, Praha
- 1989 Galerie při Okresním kulturním domě, Pelhřimov
Galerie Mladých, Brno
- 1992 *Staré a nové práce*, Galerie hl. m. Prahy,
Dům u kamenného zvonu, Praha
- 1993 *Headlandseeheads*, *Southern Exposure*,
San Francisco, USA
45. benátské bienále, Český pavilon, Benátky, Itálie,
- 1994 *Vězňové umění* (s Č. Suškou), Síň pod Plečnikovým
schodištěm, Pražský hrad, Praha
- 1995 *Cesta do Benátek*, Galerie Pecka, Praha
František Skála jr. (*Window Gallery*),
The British Council, Praha
František Skála, Galerie U dobrého pastýře, Brno
- 1996 *Ken Luymes*, František Skála, Galerie Fronta, Praha
Nedokončený příběh, Palác Akropolis (foyer divadla),
Praha
František Skála jr., *Portikus Gallery*,
Frankfurt am Main, Německo
František Skála, Galerie Nová síň, Praha
- 1997 *Figury a Tropy*, Galerie umění, Karlovy Vary
Pánská abeceda, Galerie Pecka, Praha
Bílý žebřák, Galerie U bílého jednorožce, Klatovy
- 2000 František Skála, Výstavní síň Sokolská 26, Ostrava
František Skála, České centrum, Londýn, Velká Británie
- 2001 František Skála – *Objekty*, Dům umění,
České Budějovice
František Skála – *Božské substance*, Galerie Litera, Praha
- 2002 *Rytmus doby*, Suchardův dům, Městské muzeum,
Nová Paka
František Skála, České centrum, Brusel, Belgie
- 2004 *Karlínská kaple*, Galerie Litera, Praha
Špionážní fotografie, Galerie Klatovy-Klenová,
Galerie U bílého jednorožce, Klatovy

SKUPINOVÉ VÝSTAVY – VÝBĚR

- 1987 Tvrdohlaví, Lidový dům, Praha-Vysočany
- 1988 Výstava Patnácti (generace 80. let),
Galerie hl. m. Prahy
- 1989 Tvrdohlaví II, Výstavní síň ÚLUV, Praha
- 1990 Popis jednoho zápasu, Galerie výtvarného umění,
Roudnice nad Labem
Cesty k postmoderně, Uměleckoprůmyslové museum,
Praha
Tvrdohlaví, Arhus Kunstbygning, Dánsko
Tvrdohlaví, Rennes, Francie
České a slovenské umění 1960–1990, Paříž, Francie
- 1991 17 let tajné organizace B.K.S. (dokumenty, uniformy,
zbraně, artefakty), Čs. spisovatel, Praha
Flash, Den frie udstillingsbygning, Kodaň, Dánsko
Tvrdohlaví, Sovinec
Tvrdohlaví III, Národní galerie v Praze,
Městská knihovna, Praha
- 1992 Laureáti Ceny Jindřicha Chalupického,
Špálova galerie, Praha
- 1993 Flash, Den frie udstillingsbygning, Kodaň, Dánsko
- 1994 After the Spring, Contemporary Czech and Slovak Art,
Museum of Contemporary Art, Sydney, Australia
Artcircola, zámek Hořín, Mělník
The World Financial Center, New York, USA
- 1995 Setkání Tvrdohlavých, Galerie Klatovy-Klenová
- 1996 Fineart 96, Valdštejská jízdárna, Praha
- 1997 Očima Arcimboldovými, Národní galerie v Praze
- 1998 O přírodě, České muzeum výtvarných umění, Praha
- 1999 Badischen Kunstverein, Karlsruhe, Germany
Go Away, Royal College of Art, Londýn, Velká Británie
Cesta na jih, Obecní dům, Praha
Devadesátá léta, nádraží Vyšehrad, Praha
- 2000 Hnízda her, Galerie Rudolfinum, Praha
Stories from the Mid-Land, Kulturhuset USF Gallery,
Bergen, Norsko
Time timeless, Egon Schiele Art Centrum, Český Krumlov
Pohádkový svět komiksu, Galerie Caesar, Olomouc
Konec světa, Národní galerie v Praze,
Palác Kinských, Praha

- Aktuální nekonečno, GUMO, Městská knihovna, Praha
- 2001 New connection, The World Financial Center,
New York, USA
Národní galerie v Praze, Veletržní palác
Národná galéria, Bratislava, SR
Pomocné konstrukce ikebany – erotické pomůcky
B.K.S., Galerie Jelení, Praha
Objekt, České muzeum výtvarných umění,
Dům U černé Matky Boží, Praha
Moravská galerie, Pražákův palác, Brno
Akční Praha, Universal Nod, Praha
Tvrdohlaví a erotika, Galerie Tvrdohlaví, Palác Lucerna,
Praha
Místo činu, Moravská galerie, Uměleckoprůmyslové
muzeum, Brno
- 2002 Icing, Špálova galerie, Praha
Divočina (příroda, duše, jazyk),
Galerie U bílého jednorožce, Klatovy
Česká loutka, Císařská konírna, Pražský hrad
- 2003 Komiks, České muzeum výtvarných umění, Praha
O technice, České muzeum výtvarných umění, Praha
Survey'o, Galerie Futura, Praha
Tvrdohlaví, Galerie Tvrdohlaví, Praha
Tvrdohlaví, Galerie F. Drtikola, Příbram
Prazdroj české kultury, Výstavní síň Mánes, Praha
Česká loutka, Moravská galerie, Pražákův palác, Brno
Z pohádky do pohádky, České muzeum výtvarných umění,
Praha
- 2004 Folklorismy v čs. výtvarném umění 20. století,
České muzeum výtvarných umění, Praha

FILMOVÉ A DIVADELNÍ REALIZACE

- 1987 Kyklop, představení Odysseus, Laterna Magica, Praha
- 1995 příprava celovečerního animovaného filmu Putování Vlase
a Brady

RESIDENČNÍ POBYTY, PŘEDNÁŠKY, PREZENTACE

- 1992 Headlands Center for the Arts, CA, USA
- 1994 University of Western, Sydney, Australia
College of Fine Arts, Sydney, Australia

University of Technology, Brisbane, Australia

Institute of Modern Art, Brisbane, Australia

1996 Columbia University, New York, USA

Ohio University, Athens, USA

2003 Headlands Center for the Arts, CA, USA

ARCHITEKTONICKÉ REALIZACE

1980 Socha pro zámek Veltrusy

1989 Kamenná pevnost, dětské hřiště, Dolní Počernice

1993–7 Restaurace, divadlo, bar a kavárna paláce Akropolis, Praha

2004 Dvě sochy pro Park Hadovka, Praha

CENY

1984 Cena Ministerstva kultury za nekrásnější knihu roku

1988 Výroční cena nakladatelství Albatros

1989 Cena Ministerstva kultury za nejkrásnější knihu roku

1990 Čestná cena Jindřicha Chalupceckého

1991 Cena Jindřicha Chalupceckého

1. Cena Arte Giovane di Europa, Bolzano

1994 Zlatá stuha, Klub literatury pro mládež

Česká sekce IBBY, Praha

2000 Výroční cena Nakladatelství Albatros

2002 Cena za ilustraci, IBBY, Basel

ZASTOUPENÍ VE SBÍRKÁCH

České muzeum výtvarných umění v Praze

Národní galerie v Praze

Uměleckoprůmyslové museum, Praha

Moravská galerie v Brně

Muzeum výtvarných umění v Olomouci

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

Galerie Benedikta Rejta, Louny

Oblastní galerie v Liberci

Galerie Klatovy-Klenová, Klatovy

Muzeum of contemporary art, Sydney, Austrálie

Zaměření na cílovou skupinu mě nezajímá. Mám nejraději co nejširší veřejnost... (František Skála)

František Skála je známý nejen jako tvůrce podivuhodných soch, objektů a instalací, ale také jako výborný ilustrátor a třeba i jako autor interiérů divadla, baru a kavárny žižkovského paláce Akropolis. Tento člen bývalé skupiny Tvrdohlavých si občas zahraje s divadlem Sklep, vystupuje v hudebních skupinách MTO (Malý taneční orchestr) Universal, Tros Sketos a Finský barock, ale především vystavuje. O úspěších Františka Skály svědčí mnohá ocenění (z nich připomeňme alespoň Cenu J. Chalupceckého), a také jeho nejnovější projekt – výstava v Galerii Rudolfinum.

Co naši čtenáři, kteří se rozhodnou vaši výstavu navštívit, v Rudolfinu vlastně uvidí?

Měly by tu být především nikdy nevystavené věci. Nejedná se o retrospektivu – výstavu jsem koncipoval tak, aby v podstatě zprostředkovala moji radost a úžas nad fascinující rafinovaností utváření světa. Taková jako procházka jednotlivými sály, které jsou řazeny tématicky a navazují na sebe formou volného asociačního řetězce.

Rád pracuji s různými měřítky, od velkých rozměrů po téměř mikroskopické světy: speciálně pro Rudolfinum jsem vyvinul technologii, která umožňuje vytvořit monumentální, ale přitom lehké nebo i skládací sochy. Vychází to z daných omezení – nosnosti podlah a šířky dveří. Někdy takové zadání není na škodu. Přináší to nová zajímavá řešení.

Zmínil jste zřejmě velmi podstatný parametr galerií: šířku a výšku dveří. Pro výstavu Jiřího Davida nám chybělo k protlačení trupu letadla do výstavních sálů 5 cm, tak se rozhodl úplně jinak a nad Rudolfinem nám rozsvítil neonovou trnovou korunu. Láká vás také upravit vnějšek této budovy nebo zasáhnout do jejího okolí?

Pokud to stihnu, rád bych postavil před Rudolfinum jeden asi 500 let starý strom, který by navazoval na sál stromů uvnitř (chtěl bych tím upozornit na můj projekt jeho uplatnění). Stromy samy o sobě jsou nejkrásnější sochy...

S devítimetrovou kovovou plastikou, která je nyní na Evropském sochařském quadriennale v Rize, počítám dovnitř, ale mohla by taky stát venku.

Celá výstava je šita na míru Galerii Rudolfinum, v instalacích si tudíž musíte poradit s interiérem z XIX. století. Je takové prostředí pro vás podnětné nebo naopak omezující?

Jsem zvyklý tvořit do poslední chvíle i co se týká instalace. Pak vznikají vztahy, které se prostě nedají vymyslet dopředu.

Protože to nebudou řady obrazů, ale prostorové instalace, dost se o tom napřemýšlím. Ty artefakty musí hovořit i mezi sebou v prostoru. A ten interiér není jednoduchý.

Vedle své výtvarné činnosti také hrajete, tančíte a zpíváte, a to hned ve třech hudebních skupinách, kde nezapřete své okouzlení až uhranutí popovou muzikou 70. let.

Zde v Rudolfinu se ovšem nabízí otázka, jaký je váš vztah k hudbě vážné?

Mám ji moc rád, ale na koncert se dostanu málokdy. Rád poslouchám barokní a renesanční hudbu, a příznám se, že většinou k práci. Vyhledávám tedy spíše uklidňující. Tu moderní nebo dramatickou užíváme účelově. Na III. sjezdu B.K.S. v Londýně zněla Šostakovičova Devátá. Dovedu si představit hudební doprovod ke konkrétním instalacím meditativního charakteru. V sále stromů, sále rotačních staveb, kde budou jakési obří gramofony, i k hlavám z mořských řas. Vlastně si uvědomuju, že hodně mých objektů vypadá jako hudební nástroje, reproduktory, nebo nosiče zvuku. Objevuje se to i v názvech. Co se týče té popové polohy, tam mě zajímá image pop star a absurdita vytváření jejich kultu. Rocker musí zemřít mlád, aby se stal legendou...

S MTO chystáte koncert v Dvořákově síni, v rámci doprovodných programů ke své výstavě vystupujete také v Sukově síni, na dvoraně Rudolfinu a jinde, to všechno jsou místa, která jsou asi běžně zvyklí navštěvovat jiní posluchači než vaši „Skalní“ fanoušci?

Mám nejradši co nejširší veřejnost. To se týká mojí veškeré práce. Ve světě je zvykem úzká specializace v jakémkoli oboru, a tedy i zaměření na cílovou skupinu. Tahle strategie galeristů, nezbytná pro umělce, pokud se chtějí prosadit v obrovské konkurenci, mě nezajímá. Já jsem spíš syntetik. Chtěl bych, aby naopak přišli lidé z jiných oborů a posluchači vážné hudby. Skupina Finský barock je na pomezí. Spíš alternativa. A MTO je koneckonců taky vážná věc, jako všechno, co se dělá pořádně a s radostí.

Pravděpodobně zahrajete na některou z vašich vlastnoručně vyrobených kytar-objektů, také jste autorem Piana, Lesních bicí... Není pro vás výstava v Rudolfinu coby sídle České filharmonie v tomto směru inspirující pro případné vytvoření dalších hudebních nástrojů?

Zlaté žíly, které nacházím, nechávám za sebou zpola nevytěžené – inspiruje mě příliš mnoho věcí. V těch kytarách mohu svobodně řešit jejich charakter a tvarosloví, které ale vychází z určitých daností. A zároveň je narušovat,

protože ve skutečnosti nehrají. Jedná se tedy o jakési symboly. Myslím, že hlavně mužské energie.

Na Lesní bicí se ale dá skutečně hrát?

Tam je to jinak. Otec mně nikdy nechtěl koupit bubny, to abych se věnoval výtvarnému umění. Tak jsem si je (daleko později) sám vyrobil.

Miluji veškerou lidovou hudbu, rád poslouchám etno a vždycky jsem hrál na nástroje, které stály mimo běžná hodnocení. Na takové, které vypadají, že se na ně moc hrát nedá.

Kromě účinkování v hudebních skupinách se také rád účastníte spolkového života. Co mají naši čtenáři hledat za vašimi tajuplnými tituly jako komtur Řádu zelené berušky a skutečný člen tajné organizace B.K.S. (Bude Konec Světa)?

Někdy je třeba opevnit se na své tvrzi proti Uhrům, Švábům či jiným cizákům – a se zelenou beruškou není radno si zahrávat. Tajná organizace B.K.S. existuje 25 let a svou jinak interní činnost zveřejnila jedinou výstavou v roce 1991. Pak byla ustavena Podkomise pro útlum publicity, která se stará o zneviditelnění B.K.S.

Marian Pliska

OTEVÍRACÍ DOBA

Denně mimo pondělí od 10 do 18 hodin

VSTUPNÉ

Plné vstupné 100 Kč

Snížené vstupné 50 Kč

senioři, studenti, držitelé ZTP

Zdarma

děti do 15 let, hendikepovaní s doprovodem, studenti vybraných uměleckých škol (seznam v pokladně), novináři

Další slevy mohou uplatnit
držitelé průkazů AICA, ICOM
držitelé průkazů GO25, ISIC, ITIC
členové klubu RAS/ART (informace www.rasart.cz)
členové klubu OTEVŘENÝ DIALOG
(informace E.pliska@rudolfinum.org)

Pokladna otevřena denně mimo pondělí od 10:00 do 17:30 hodin